

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS PASIRENGIMO ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMUI 2023–2025 METŲ PRIEMONIŲ PLANO PATVIRTINIMO

2023 m. birželio 22 d. Nr. 1-204
Panevėžys

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 6 punktu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 5, 14, 34 straipsniais, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1879 „Dėl Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“, Panevėžio miesto savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Panevėžio miesto savivaldybės pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2025 metų priemonių planą (pridedama).
2. Nustatyti, kad sprendimas:
 - 2.1. skelbiamas Teisės aktų registre ir Savivaldybės interneto svetainėje;
 - 2.2. įsigalioja kitą dieną po paskelbimo Teisės aktų registre.

Savivaldybės meras

Rytis Mykolas Račkauskas

PATVIRTINTA

Panevėžio miesto savivaldybės tarybos

2023 m. birželio 22 d. sprendimu Nr.1-204

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS PASIRENGIMO ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMUI 2023–2025 METŲ PRIEMONIŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio miesto savivaldybės pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui 2023–2025 metų priemonių planas (toliau – priemonių planas) parengtas siekiant gerinti ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigų (toliau – ugdymo įstaigos) pasirengimą ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius vaikus ir mokinius (toliau – mokiniai), tobulinti teikiamų paslaugų kokybę. Plane pateikta esamos situacijos analizė, tikslai, uždaviniai, priemonės ir siektini rezultatai.

2. Priemonių plano paskirtis – sudaryti sąlygas kokybiškam įtraukiajam ugdymui Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) ugdymo įstaigose koordinuojant šių įstaigų veiklą.

3. Priemonių planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, Geros mokyklos koncepcija, Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1879 „Dėl Pasirengimo įgyvendinti švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“, Panevėžio miesto strateginiu plėtros 2021–2027 metų planu, patvirtintu Savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. 1-362 „Dėl Panevėžio miesto strateginio plėtros 2021–2027 metų plano ir Panevėžio miesto strateginio plėtros 2021–2027 metų plano įgyvendinimo priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Priemonių planą rengė Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius (toliau – Švietimo skyrius), Panevėžio pedagoginė-psichologinė tarnyba (toliau – PPT). Siūlymus priemonių planui teikė Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centras, Panevėžio švietimo centras (toliau – ŠC).

5. Priemonių plano vykdymą koordinuoja Švietimo skyrius.

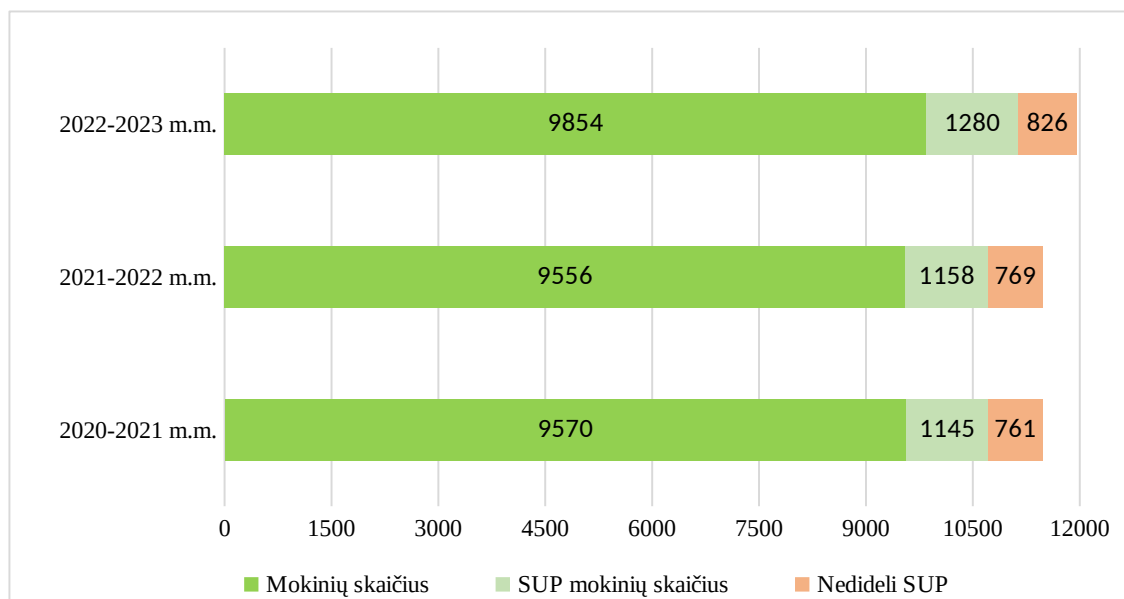
6. Priemonių plano vykdytojai yra Savivaldybės ugdymo įstaigos, ŠC, PPT ir Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centras.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

7. Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija UNESCO apibrėždama įtraukujį ugdymą įvardija jį kaip ilgalaikį ir kompleksišką procesą, kurio tikslas – suteikti kokybišką ugdymą kiekvienam besimokančiajam, pripažįstant ir gerbiant skirtybes, atsižvelgiant į kiekvieno talentus, gebėjimus, poreikius, mokinio ir bendruomenės lūkesčius, panaikinant visas diskriminacijos švietimo srityje formas ir mokymosi barjerus. Siekis – sukurti mokyklą, kurioje būtų pastebėti ir patenkinti kiekvieno mokinio poreikiai, sukurta bebarjerė mokymosi aplinka.

Savivaldybėje veikia 56 švietimo įstaigos: 6 gimnazijos, 9 progimnazijos, 1 pagrindinė mokykla, 1 pradinė mokykla, 3 specialiosios mokyklos, 1 suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras, 29 lopšeliai-darželiai, 2 švietimo pagalbos įstaigos ir 4 neformaliojo švietimo įstaigos.

1 paveikslas. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų bendrosios paskirties mokyklose 2020–2023 m., skaičius

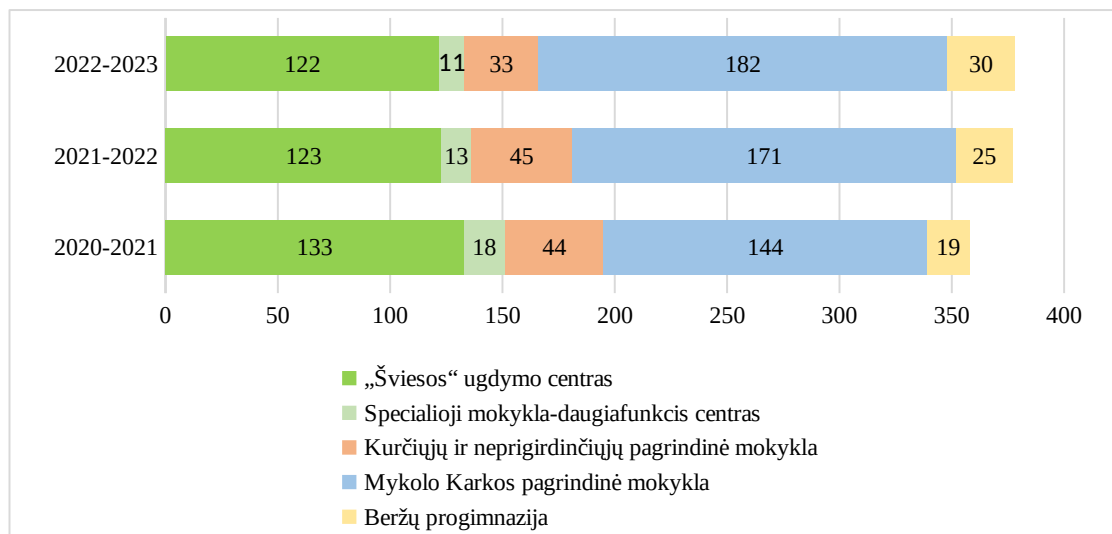
2 paveikslas. Mokinių, turinčių SUP, ugdomų bendrosios paskirties grupėse ikimokyklinio ugdymo mokyklose 2020–2023 m., skaičius

1 ir 2 paveiksluose pateikiamas 3 metų Panevėžio miesto ugdymo įstaigų mokinių ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių (toliau – SUP) mokinių skaičiaus pokytis. Miesto bendrojo ugdymo mokyklose didėja integruotai ugdomų mokinių, turinčių SUP skaičius: 2020–2021 m. m. buvo 12 proc., 2022–2023 m. m. integruotai ugdoma 13 proc. SUP turinčių mokinių. Per trejus metus miesto ikimokyklinio ugdymo mokyklose fiksuojamas beveik nekintantis SUP turinčių mokinių skaičius pokytis, šiais mokslo metais ugdoma 22,7 proc.

Didelių ir labai didelių SUP turintys mokiniai turi galimybę mokytis bendrosios paskirties mokyklose arba 3 miesto specialiosiose mokyklose ir 2 bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse – Beržų progimnazijoje ir Mykolo Karkos pagrindinėje mokykloje.

3 paveikslas. Mokinių, ugdomų specialiosiose mokyklose ir bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse 2020–2023 m., skaičius

3 paveiksle pateikiamas skaičiaus pokytis rodo, kad per trejus metus 15 proc. sumažėjo mokinių skaičius specialiosiose mokyklose, o Mykolo Karkos pagrindinės mokyklos specialiosiose klasėse, skirtose kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turintiems vaikams, ir Beržų progimnazijos specialiosiose klasėse, skirtose įvairiapusių raidos sutrikimų turintiems vaikams, skaičius 30 proc. padidėjo. Tai rodo, kad visuomenė įgyvendina įtraukties nuostatas: mokyklos kuria stiprias komandas, galinčias užtikrinti švietimo pagalbą mokiniams, turintiems SUP, atsižvelgiant į PPT pateiktas išvadas ir rekomendacijas, auga mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų profesinės kompetencijos; besikeičiančios nuostatos visuomenėje apie mokinius (vaikus), turinčius SUP, suteikia galimybę tėvams rinktis mokyklą, kuri, jų nuomone, tinkamiausiai tenkintų vaiko poreikius.

Savivaldybė siekia atliepti didėjančią švietimo pagalbos mokiniui poreikį. Sudaromos galimybės mokytojams tobulinti savo kompetencijas pagalbos mokiniui srityje, kuriamos inovatyvios priemonės, leidžiančios kuo anksčiau pastebėti ir padėti įveikti kylančius sunkumus. Savivaldybės mokyklose 2023 m. gegužės mėn. baigėsi nuo 2021 m. MB Mokymosi ypatumų centro „Labirintas“ Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamo projekto „Kokybinės sistemos vaikams, turintiems specifinių mokymosi sutrikimų adaptavimas ir pritaikymas Lietuvoje“ veiklos. Vykdamas projektą tiksliniuose mokymuose Panevėžyje dalyvavo 45 tėvai, 93 švietimo pagalbos specialistai ir mokytojai, dirbantys su vaikais, turinčiais specifinių mokymosi sutrikimų. Mokymų metu pedagogai gilino teorines žinias apie specifinius mokymosi sutrikimus, galimas jų atsiradimo priežastis, susipažino su profesionaliu skaitmeniniu „Rapid“ mokinių testavimo įrankiu, leidžiančiu nustatyti specifinio skaitymo sutrikimo rizikos lygį ir išbandė jį praktiškai. Mokymų metu įgytas teorines, praktines žinias pedagogai pritaikys dirbdami su mokiniais, taip pat jie patys tiesiogiai prisidėjo prie sėkmingo projekto įgyvendinimo testuodami tikslines mokinių grupes.

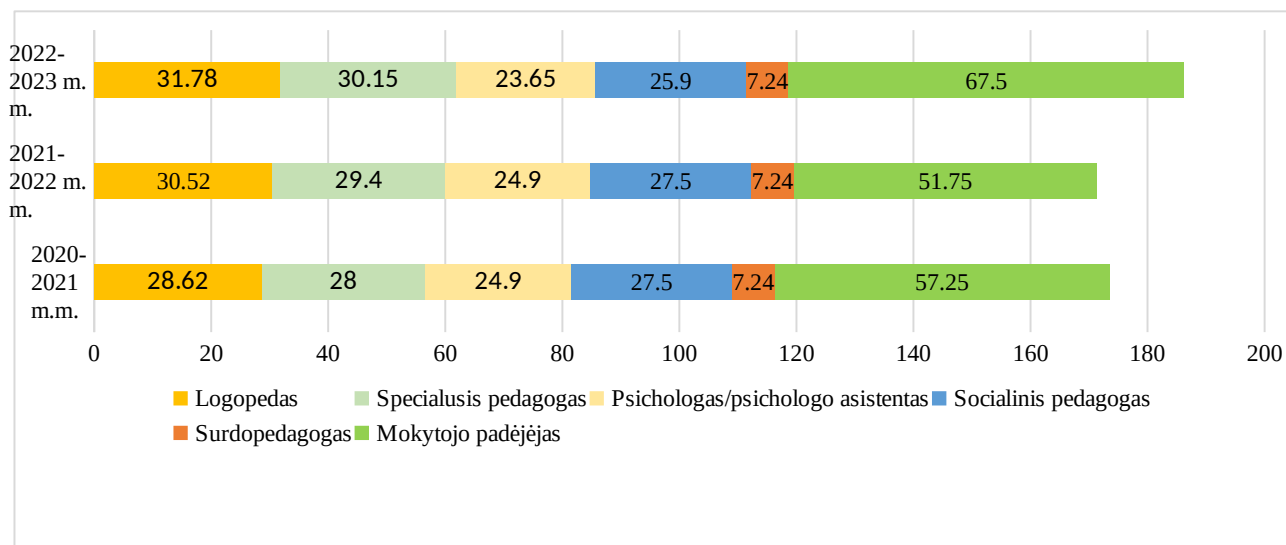
Savivaldybėje veikia ŠC, kuris inicijuoja ir vykdo mokytojų profesinio tobulėjimo veiklas. 2022 m. analizuoti pedagogų, švietimo bendruomenių profesinio tobulėjimo ir (ar) savišvietos poreikiai, plėtotos mokytojų profesinės kompetencijos įtraukties tematika. Atliktas mokyklų bendruomenių kvalifikacijos tobulinimo renginių poreikio tyrimas, vykdomi profesinės patirties sklaidos renginiai, tęstinės profesinio tobulėjimo programos. 2022 m. įtraukiojo ugdymo tematika parengta 30 tęstinių profesinio tobulėjimo programų, surengti 99 renginiai, kuriuose dalyvavo 3136 dalyviai.

Stiprinant bendrosios paskirties švietimo įstaigų pasirengimą ugdyti įvairių poreikių turinčius mokinius parengta metodinė rekomendacija „Įtrauktis elgesio ir emocijų sutrikimų

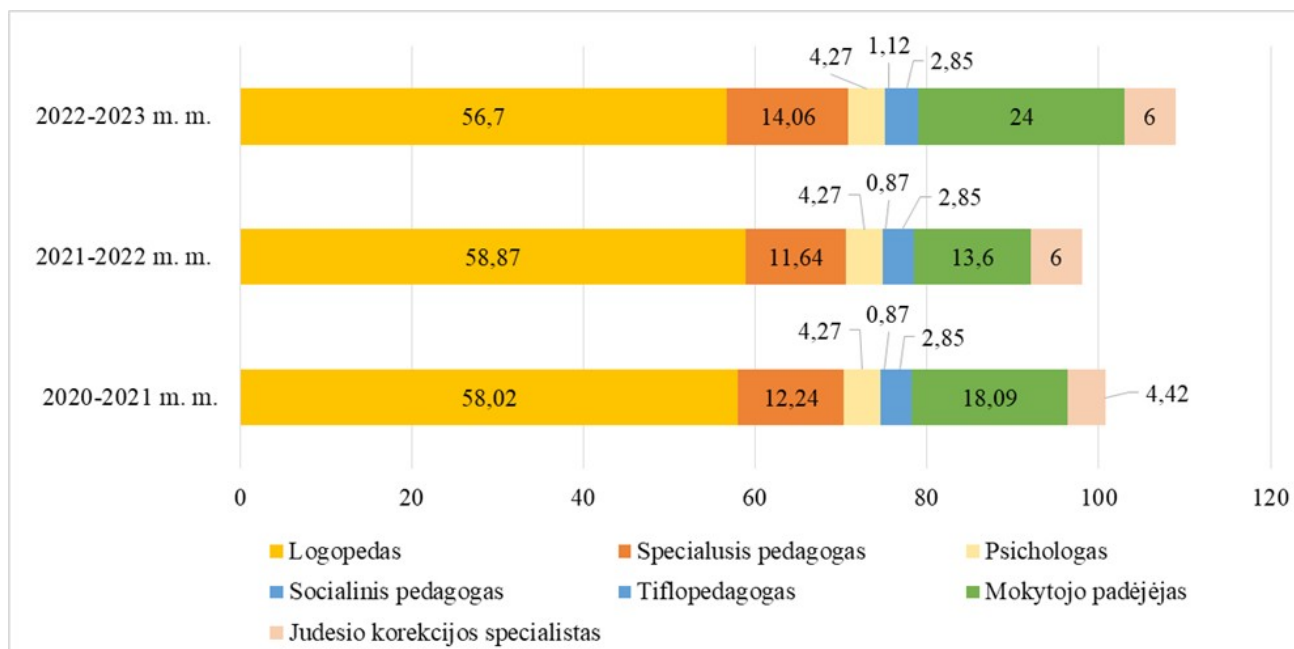
turintiems vaikams“. Darbo grupės parengtoje ir praktinių konferencijų cikle „Mokykla – kiekvienam“ pristatytoje metodinėje rekomendacijoje pateikiama informacija apie elgesio ir emocijų sunkumų bei sutrikimų atpažinimą, švietimo pagalbos organizavimo, bendradarbiavimo su šeima principus, pateikiami praktiniai patarimai mokytojams, organizuojant ugdymo procesą vaikams, turintiems elgesio ir emocijų sunkumų bei sutrikimų.

Siekiant didinti švietimo pagalbos prieinamumą ir mokinių ugdymo veiksmingumą, steigiami papildomi švietimo pagalbos specialistų etatai atsižvelgiant į turimas lėšas. Per pastaruosius metus išaugo specialiosios pagalbos reikmė – padaugėjo mokinių, kuriems PPT ugdymosi poreikių įvertinimo išvadose numato skirti mokytojo padėjėjo pagalbą, todėl labai išaugo mokytojo padėjėjo etatų skaičius.

4 paveikslas. Švietimo pagalbos specialistų etatai bendrojo ugdymo mokyklose

5 paveikslas. Švietimo pagalbos specialistų etatai ikimokyklinio ugdymo mokyklose

Analizuojamu laikotarpiu pastebimas švietimo pagalbos prieinamumo gerėjimas Panevėžio miesto švietimo įstaigose. Keičiantis švietimo pagalbos gavėjų skaičiui nuolat peržiūrimas pareigybių sąrašas ir, atsižvelgiant į PPT rekomendacijas SUP turinčių mokinių ugdymui, didinamas švietimo pagalbos specialistų pareigybių skaičius. Teisės aktai reglamentuoja skaičių

mokinių, kuriems teikiama specialiojo pedagogo ir logopedo pagalba, pagal turimą pareigybės dydį, mokytojo padėjėjo pareigybės steigiamos atsižvelgiant į PPT skirtą specialiosios pagalbos reikmę.

Nors Savivaldybėje nuosekliai didinamas švietimo pagalbos specialistų skaičius, didėjant SUP turinčių mokinių skaičiui jų nepakanka.

Lentelė. SUP turinčių mokinių skaičius bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklose 2022–2023 m. m., kurie negauna PPT arba mokyklos vaiko gerovės komisijos skirtos švietimo pagalbos

Ugdymo įstaigos tipas	Iš jų SUP turinčių vaikų skaičius, kurie negauna pagalbos							
	Logopedas	Specialusis pedagogas	Mokytojo padėjėjas	Socialinis pedagogas	Psichologas	Tiflopedagogas	Surdopedagogas	Judesio korekcijos specialistas
I. SUP turintys mokiniai gimnazijose	55	6	5	0	0	0	1	3
II. SUP turintys mokiniai progimnazijose ir pagrindinėse mokyklose	107	11	24	3	88	1	1	47
III. SUP turintys mokiniai pradinėje mokykloje	0	0	0	0	0	0	0	6
IV. SUP turintys mokiniai spec. m-klose, BUM spec. klasėse	0	12	0	0	39	0	0	74
V. SUP turintys mokiniai ikimokyklinio ugdymo įstaigose	0	37	58	45	172	0	0	83
VI. SUP turintys mokiniai ikimokyklinio ugdymo įstaigų spec. grupėse	0	0	30	27	46	0	0	0
VISO SUP turinčių mokinių skaičius, kurie negauna pagalbos	162	66	117	75	345	1	2	213

Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, 2023 m. 15 miesto ugdymo įstaigų iš dalies pritaikyta žmonėms su negalia ir jie gali naudotis tik pirmame aukšte esančiomis patalpomis, 2 progimnazijose yra įrengtas liftas. Parkavimo vietos pritaikytos žmonėms su negalia prie 6-ųjų ugdymo įstaigų. Išoriniai pandusai įrengti prie 17-os ugdymo įstaigų, į 2 įstaigas galima patekti tik laiptais, į 2 įstaigas galima patekti ir be panduso. Ne visos ugdymo įstaigos turi reikiamų specialiųjų mokymosi ir techninių priemonių (atraminės mokomosios medžiagos, vaikų poreikiams pritaikytos literatūros, teminių paveikslėlių serijų, skirtingo formato ir sumažintą detalių skaičių turinčių vaizdinių priemonių, žaislų, sensorinių priemonių, skirtingų struktūrų, formų, rūšių medžiagų, garso slopinimo įrangos, garsą sugeriančių plokščių ir pertvarų, širmų, skaitmeninių mokymosi priemonių ir kt.). Reikia tęsti ugdymo įstaigų aplinkų modernizavimą ir pritaikymą įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.

Švietimo pagalbos mokiniui prieinamumas ir kokybiškas jos teikimas yra vieni iš pagrindinių įtraukiojo ugdymo aspektų, tačiau šiuo metu dar galima susidurti su neigiamomis nuostatomis į bendrosiose klasėse ugdomus mokinius, turinčius SUP. Aktualus tampa mokytojų, kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kompetencijų dirbti su įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių grupėmis tobulinimas. Teigiamos mokyklos bendruomenės nuostatos dėl įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo, švietimo pagalbos prieinamumas, laiku suteikta

pagalba mokyklai, mokiniui ir šeimai yra svarbios prielaidos kokybiškam ugdymui ir gerai mokinio jausenai visais amžiaus tarpsniais užtikrinti.

Savivaldybės Vaiko gerovės komisijos bei ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijų pagrindinis uždavinys yra suteikti savalaikę pagalbą vaikams. Siekiant suteikti savalaikę pagalbą vaikams reikalinga kuo anksčiau identifikuoti vaiko gerovės rizikos veiksnius. Ankstyvo vaiko gerovės rizikų identifikavimo tikslas yra teikti pagalbą anksčiau nei atsiranda problemos. Todėl tiek privalomo ikimokyklinio ugdymo, tiek koordinuotai teikiamų paslaugų skyrimas prisideda prie įtraukiojo ugdymo sėkmės, nes vaikui tarpinstituciniu lygmeniu užtikrinamos švietimo pagalbos, sveikatos priežiūros, socialinės paslaugos.

Mokiniam (vaikams), gyvenantiems ir (ar) besimokantiems Panevėžio miesto savivaldybėje, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams, PPT teikia paslaugas. PPT specialistai įvertina asmens SUP, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, stiprina mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) gebėjimus ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius, formuoja teigiamas nuostatas jų atžvilgiu, koordinuoja ugdymo įstaigose teikiamą švietimo pagalbą. Šiuo metu PPT įsteigta 12,75 švietimo pagalbos specialisto pareigybės: 6,5 psichologo, 2,75 logopedo, 2,5 specialiojo pedagogo, 1 socialinio pedagogo ir 0,5 gydytojo vaikų neurologo. Atsižvelgiant į Panevėžio miesto savivaldybėje gyvenančių ir (ar) besimokančių mokinių (vaikų) skaičių, PPT turi poreikį didinti tarnyboje dirbančių specialistų skaičių, kad galėtų užtikrinti patenkinamą teikiamų paslaugų poreikį ir kokybę. Didėja ne tik vaikų SUP vertinimų, bet ir konsultacijų, teikiamų tėvams, vaikams, pedagogams, švietimo pagalbos specialistams, skaičius, bendradarbiavimo su ugdymo įstaigų vaiko gerovės komisijomis intensyvumas. Kyla naujų iššūkių laiku pastebėti, įvertinti ir teikti pagalbą kiekvienam, su įvairiais sunkumais susiduriančiam mokiniui, siekiant užtikrinti kokybišką vaiko ugdymą(si) ir gerą savijautą mokykloje.

Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centras tampa vienu iš aštuonių specialiųjų mokyklų Lietuvoje, pertvarkomų į regioninį specialiojo ugdymo centrą. Centras prisidės prie įtraukiojo ugdymo skatinimo, padedant mokyklų bendruomenėms praktikoje taikyti įtraukties švietime principą, suteikiant ugdymo įstaigoms, švietimo pagalbos specialistams naudingos informacijos apie SUP turinčius mokinius, stiprinant mokyklų vadovų, pedagoginių darbuotojų, mokytojų, jų padėjėjų kompetencijas ir plėdamos paslaugas, padėsiančias vaikams, turintiems didelių ar labai didelių SUP, ugdytis įtraukties būdu. Centras, įgyvendindamas regioninio centro funkcijas, efektyvins teikiamas ugdymo, neformaliojo švietimo, švietimo pagalbos teikimo ir kitas paslaugas centre ugdomiems mokiniams ir plėtos konsultavimo paslaugas ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų bendruomenėms pagal 4 sutrikimų grupes: intelekto, įvairiapusių raidos, mokymosi, elgesio ar (ir) emocijų sutrikimų turintiems mokiniams. Centro konsultavimo funkcijoms vykdyti numatytas papildomas valstybės finansavimas.

III SKYRIUS PRIEMONIŲ PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

8. **Tikslas** – tikslingai stiprinti galimybes vykdyti įtraukujį ugdymą Panevėžio miesto švietimo įstaigose.

9. **Uždaviniai:**

9.1. Formuoti teigiamas mokyklų bendruomenės narių nuostatas, užtikrinant visų vaikų teisę nebūti diskriminuojamiems dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.

9.2. Stiprinti pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijas įtraukiojo ugdymo srityje.

9.3. Didinti švietimo pagalbos prieinamumą ir veiksmingumą.

9.4. Pritaikyti ugdymo aplinkas ir priemones visiems bendruomenės narių poreikiams.

**IV SKYRIUS
PRIEMONIŲ PLANAS**

Eil. Nr.	Uždavinys: Formuluoti teigiamas mokyklų bendruomenės narių nuostatas visų vaikų teise nebūti diskriminuojamiems dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.	Prisimone	Rezultatas	Igyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Iššūkiai
1.	Įtraukiojo ugdymo sampratos įtvirtinimas mokyklų planavimo dokumentuose.	Kuriama įtraukiajam ugdymui palanki aplinka, mokyklos formuoja viziją, priimtina visiems bendruomenės nariams, mokykla pasižymi vizijos bendrumu, optimaliu išteklių paskirstymu.		2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Ugdymo įstaigos	Ugdymo įstaigų žmogiškieji ištekliai
2.	Šviesti tėvus (globėjus, rūpintojus) įtraukties švietime klausimais.	Per mokslo metus suorganizuotas bent 1 tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo renginys įtraukiojo ugdymo klausimais kiekvienoje ugdymo įstaigoje.		2023–2024 m. m.	PPT, ugdymo įstaigos, „Šviesos“ ugdymo centras	Ugdymo įstaigų žmogiškieji ištekliai, partneriai, konsultantai
3.	Bendradarbiavimas su tėvais (globėjais, rūpintojais) stiprinant jų į(si)traukimą sprendžiant įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymosi klausimus ir mažinant SUP vaikų stigmatizavimą mokyklose.	1. Visų ikimokyklinę ugdymo įstaigą pradėjusių lankyti mokinių tėvai įstaigose informuojami apie galimybę (Vaiko raidos centre, PPT ar mokyklose) gauti konsultacinę pagalbą dėl mokinio mokymosi galių ir sunkumų įvertinimo, švietimo pagalbos poreikio nustatymo ir švietimo pagalbos prieinamumo Panevėžio mieste. 2. Per mokslo metus pagal poreikį suorganizuoti ne mažiau kaip 2 mokymai ar konsultacijos tėvams (globėjams, rūpintojams) apie įvairių SUP turinčių mokinių ypatumus. 3. Sustiprinta tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos partnerystė: vaiko gerovės komisijos posėdžiuose tėvai kartu su mokiniu dalyvauja sprendžiant mokinio ugdymo klausimus, bendradarbiauja rengiant pagalbos vaikui planą.		2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Ugdymo įstaigos, „Šviesos“ ugdymo centras	Ugdymo įstaigų žmogiškieji ištekliai, partneriai, konsultantai
4.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) tėvystės įgūdžių stiprinimas tėvų savipagalbos grupėse.	1. Tėvams (globėjams, rūpintojams) nuolat teikiama informacija apie švietimo pagalbos paslaugas miesto švietimo įstaigose, kad būtų užtikrinta galimybė parinkti priimtinausią, vaiko ir šeimos poreikius užtikrinančią, ugdymosi aplinką. 2. Kasmet tėvai kviečiami lankyti PPT psichologų vedamas tėvų (globėjų, rūpintojų) grupes, kuriose		2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Švietimo skyrius, PPT, ugdymo įstaigos, socialinių paslaugų įstaigos, nevyriausybinės organizacijos	PPT žmogiškieji ištekliai

		stiprinami tėvystės įgūdžiai, mokomasi spręsti vaikų auklėjimo, bendravimo su vaikais problemas. 3. Pagal poreikį tėvams organizuojamos tikslinės savipagalbos grupės, jungiančios autistiškų, elgesio ir emocijų valdymo sunkumų, sutrikimų turinčių vaikų tėvus. Savipagalbos grupių veiklą moderuoja patyrę švietimo pagalbos specialistai.			
5.	Švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų kompetencijų stiprinimas taikant įtraukiojo ugdymo principus.	1. Suorganizuotas tęstinis kvalifikacijos tobulinimo programos „STEAM ugdymo standarto diegimas Panevėžio miesto mokyklose“ II modulis „Ugdymo turinio prieinamumo užtikrinimas konstruojant ugdymosi turinį ir organizuojant mokymąsi STEAM dalykų pamokose“ I dalis. 2. Suorganizuota 1 dienos trukmės stažuotė (įtraukusis ugdymas) Lietuvos mokyklose.	2023–2024 m. m.	Ugdymo įstaigos, Švietimo skyrius	Projekto „Tūkstantmečio mokyklos I“ lėšos
6.	Viešinti informaciją apie įtrauktį švietime ir sėkmingas ugdymo ir kitų įstaigų patirtis įvairiose medijose.	1. Įvairiomis medijų priemonėmis skelbiama informacija apie įtrauktį švietime ir interneto svetainėse nuolat skelbiama aktuali teisinė informacija, specialistų rekomendacijos, konkrečios numatytos pagalbos priemonės, paslaugos, nuorodos į jas teikiančias įstaigas, organizacijas. 2. 100 proc. ugdymo įstaigų interneto svetainėse sukurta skiltis informacijai apie įtraukujį ugdymą skelbti.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Ugdymo įstaigos, ŠC, PPT, „Šviesos“ ugdymo centras	Ugdymo įstaigų žmogiškieji ištekliai
7.	Stiprinti socialinio ir emocinio ugdymo programų įgyvendinimą.	Ugdymo įstaiga, įgyvendindama nuoseklią socialinio emocinio ugdymo programą, sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat dalyvauti bent vienoje nuosekloje, ilgalaikėje socialines ir emocines kompetencijas ugdančioje ir tikslingai pagal mokinių poreikius pasirinktoje bent 1 prevencinėje programoje.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Švietimo skyrius, ugdymo įstaigos	Ugdymo įstaigų žmogiškieji ištekliai, mokymo lėšos
8.	Skatinti SUP turinčių	Ne mažiau kaip 70 proc. 3–4, 5–8, I–III gimnazijų	2023–2024 ir	Švietimo skyrius,	Projekto

	mokinių dalyvavimą STEAM ugdymo standarto veiklose.	kl. SUP turinčių mokinių kartą per mėnesį dalyvauja STEAM ugdymo standarto veiklose.	2024–2025 m. m.	„Tūkstantmečio mokyklos“ (toliau – TŪM)	„Tūkstantmečio mokyklos I“ lėšos
--	---	--	-----------------	---	----------------------------------

2 uždavinys. Stiprinti pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijas įtraukiojo ugdymo srityje.

Eil. Nr.	Priemonė	Rezultatas	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Lėšų šaltiniai
1.	Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kvalifikacijos / kompetencijų tobulinimo poreikio įvertinimas.	Atliktas pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijų tobulinimo poreikio vertinimas, išsiaiškintos švietimo poreikių sritys, duomenys panaudoti kompetencijų tobulinimo renginiams planuoti.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	ŠC, ugdymo įstaigos	ŠC žmogiškieji ištekliai
2.	Mokymų organizavimas ugdymo įstaigų pedagogams ir švietimo pagalbos specialistams apie įtraukųjį ugdymą ir universalus dizaino ugdyme principus.	Suorganizuoti bent 1 universalus dizaino mokymusi kvalifikacijos tobulinimo mokymai kiekvienoje Panevėžio miesto mokykloje.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	ŠC, „Šviesos“ ugdymo centras	Mokymo lėšos (mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti)
3.	Organizuoti gerosios darbo patirties sklaidos renginius, dalytis idėjomis, teikti pasiūlymus teigiamoms bendruomenės nuostatoms formuoti.	Suorganizuoti ne mažiau kaip 2 gerosios darbo patirties sklaidos renginiai kiekvienais mokslo metais miesto ugdymo įstaigose.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Beržų progimnazija, Mykolo Karkos pagrindinė mokykla, Rožyno progimnazija	Projekto „Tūkstantmečio mokyklos I“ lėšos
4.	Skatinti mokyklų bendruomenės pasirinkti prioritетines švietimo	Mokyklų bendruomenės, atsižvelgdamos į turimus materialiuosius ir žmogiškuosius resursus, švietimo įstaigose dirbančias švietimo pagalbos specialistų	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Švietimo skyrius, ugdymo įstaigos	Mokyklų žmogiškieji ištekliai, projektų lėšos, rėmėjų lėšos,

	pagalbos sritis, stiprinti bendruomenių pasirengimą plėtoti tikslingą švietimo pagalbą mokyklose atitinkamoms SUP mokinių grupėms.	komandas ir svarbius aplinkos veiksnius, tikslingai plėtoja pasirinktą švietimo pagalbos sritį, mažiausiai 2 kartus per metus gilina pasirinktos srities pažinimo kompetencijas kursuose ir seminaruose, kaupia praktinę patirtį, turtina ugdomąsias erdves, atnaujiną inventorių, tikslingai stiprina švietimo pagalbą mokiniams.			Savivaldybės biudžeto lėšos
5.	Sukurti algoritmą, padedantį SUP mokiniams, baigusius pradinio ugdymo programą, sklandžiai pereiti į 5-ąją klasę ir ugdytis pagal pagrindinio ugdymo programą.	Sukurtas algoritmas, padedantis mokiniams, perėjusiems į dalykinę mokymosi sistemą, gauti reikiamą švietimo pagalbą, o mokytojams tinkamai pasirengti darbui su SUP turinčiais mokiniais pritaikant efektyvius, pradinių klasių mokytojų išbandytus, švietimo pagalbos metodus.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	PPT, Švietimo skyrius	PPT žmogiškieji ištekliai
6.	Mokytojų padėjėjų kompetencijų dirbti su SUP turinčiais mokiniais tobulinimas.	Suorganizuoti mokymai mokytojų padėjėjams apie SUP raišką, pagalbos mokiniui būdus, nusiramino priemonių taikymą, elgesio valdymo strategijas.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	ŠC, PPT, „Šviesos“ ugdymo centras	Mokymo lėšos (mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti)
7.	Švietimo įstaigų vaiko gerovės komisijų veiklos stiprinimas.	Suteiktos konsultacijos švietimo įstaigų vaiko gerovės komisijų pirmininkams; suorganizuoti 2 metodiniai renginiai vaiko gerovės komisijų nariams.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	ŠC, Švietimo skyrius, PPT, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius	Žmogiškieji ištekliai
8.	Palankių sąlygų sudarymas pedagogo kvalifikaciją turintiems asmenims įgyti specialiojo pedagogo, logopedo ar kitą pedagoginę	Pedagogai informuojami ir skatinami įgyti specialiojo pedagogo, logopedo ar kitą pedagoginę specializaciją, iš dalies finansuojamos persikvalifikuojančiųjų studijos, iš dalies kompensuojamos studijuojantiems pedagogams kelionės išlaidos sesijų metu.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Ugdymo įstaigos, Švietimo skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos

	specializaciją.				
--	-----------------	--	--	--	--

3 uždavinys. Didinti švietimo pagalbos prieinamumą ir veiksmingumą.

Eil. Nr.	Priemonė	Rezultatas	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Lėšų šaltiniai
1.	Švietimo pagalbos specialistų pareigybių poreikio pokyčių stebėseną.	Kiekvienais mokslo metais atliktas švietimo pagalbos specialistų poreikio švietimo įstaigose įvertinimas, atitikties teisės aktuose nustatytiems normatyvams analizė, duomenys panaudoti švietimo pagalbos prieinamumui didinti.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Švietimo skyrius, ugdymo įstaigos	Žmogiškieji ištekliai
2.	Švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų padėjėjų pareigybių steigimas ugdymo įstaigose, atsižvelgiant į PPT rekomendacijas SUP mokinių ugdymui, suderinus su Švietimo skyriumi ir gavus pritarimą.	1. Taikomas aiškus ir skaidrus švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų padėjėjų pareigybių steigimo mokyklose mechanizmas. 2. Atsižvelgiant į poreikį ir turimas lėšas padidintas švietimo pagalbos specialistų etatinių pareigybių skaičius ugdymo įstaigose, įkurtos higienos normos atitinkančios darbo vietos.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Švietimo skyrius, ugdymo įstaigos	Mokymo lėšos, Savivaldybės biudžeto lėšos
3.	Metodinės, konsultacinės pagalbos ugdymo įstaigoms teikimas.	1. Pagal poreikį laiku suteikta metodinė, konsultacinė pagalba. 2. Įstaigų vaiko gerovės komisijų, sudėtingų atvejų supervizijos švietimo pagalbos specialistams.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	PPT, Švietimo skyrius, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, „Šviesos“ ugdymo centras	Žmogiškieji ištekliai
4.	Mobilios specialistų komandos konsultacijų ir metodinės pagalbos	Užtikrinta „Šviesos“ ugdymo centro mobilios specialistų komandos laiku suteikta pagalba ugdymo įstaigose.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	„Šviesos“ ugdymo centras	Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos

	teikimas švietimo įstaigose.				
5.	Švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimas PPT atsižvelgiant į poreikį ir turimas lėšas.	Padidintas PPT švietimo pagalbos specialistų etatinių pareigybių skaičius atsižvelgiant į turimas lėšas, užtikrintas mokinio SUP vertinimas laiku.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m	PPT, Švietimo skyrius	Savivaldybės biudžeto lėšos
6.	Įtraukties modelių išbandymas dalyvaujant Švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-01 „Įgyvendinti įtraukų švietimą“ veiklos „Sukurti ir įdiegti įtraukiojo ugdymo organizavimo modelius, sudarant sąlygas didelių ar labai didelių SUP turintiems mokiniams ugdytis bendrosios paskirties mokyklose“ projekte.	1. Bendrojo ugdymo mokyklose sukurtos atviros klasės, įsteigtos antrųjų mokytojų ir mokytojų padėjėjų pareigybės. 2. 100 proc. atvirųjų klasių mokinių gauna visą reikiamą švietimo pagalbą. 3. 100 proc. atvirųjų klasių mokinių daro individualią pažangą.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m	Švietimo skyrius, projekte dalyvaujančios bendrojo ugdymo mokyklos	Projekto lėšos

4 uždavinys. Pritaikyti ugdymo aplinkas ir priemones visiems bendruomenės narių poreikiams

Eil. Nr.	Priemonė	Rezultatas	Įgyvendinimo laikas	Atsakinga institucija, partneriai	Lėšų šaltiniai
1.	Ugdymosi aplinkos pritaikymas turintiems negalia: - dėl judesio ir padėties	1. Neįgaliesiems pritaikyta aplinka prie „Žemynos“ progimnazijos aktų salės. 2. Naujai įrengiamose STE(A)M erdvėse TŪM mokyklose stalai ir kėdės pritaikyti aukščiui	2024–2025 m. m. 2024–2025 m. m.	„Žemynos“ progimnazija TŪM mokyklos	Projekto „Tūkstantmečio mokyklos I“ lėšos (infrastruktūrai, įrangai ir priemonėms skirtos lėšos)

	sutrikimo; - dėl regos sutrikimo; - dėl įvairiapusio raidos sutrikimo, taip pat vaikams su emocijų, elgesio sutrikimais.	reguluoti. 3. Mokyklose tinkamu kontrastu pažymėti paviršiai (stiklinės durys, kontrastingomis juostomis pažymėti laiptai, išigyti taktiliniai takeliai ir t. t.), nuorodos, kabinetų numeriai ir kita informacija pateikta tinkamo dydžio šriftu. 4. Pateikta paraiška Regioninės pažangos priemonei Nr. 12-003-03-01-23 „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ modernizuoti ne mažiau kaip 1 Panevėžio miesto gimnaziją, pritaikant ją negalią turintiems mokiniams, atsižvelgiant į universalios dizaino mokymuisi gaires.	2024–2025 m. m. 2024–2025 m. m.	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklos Savivaldybės administracija	Europos socialinio fondo lėšos
2.	Ugdymo įstaigų ap(si)rūpinimas specialiosiomis mokymo priemonėmis ir techninėmis priemonėmis, skirtomis įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ugdyti.	1. Naujai įrengiamose STE(A)M erdvėse mokymosi priemonės atliepia įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių efektyvų ugdymą. 2. Naujai įrengiamose STE(A)M gamtos mokslų laboratorijose mokymosi įranga pritaikyta įvairių ugdymosi poreikių ir negalių turintiems mokiniams. 3. Atvirų klasių modelius išbandančioms mokykloms nupirkti SUP turintiems mokiniams reikalingų priemonių rinkiniai.	2024–2025 m. m. 2024–2025 m. m. 2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	TŪM mokyklos TŪM mokyklos Projekte dalyvaujančios mokyklos	Projekto „Tūkstantmečio mokyklos I“ lėšos (infrastruktūrai, įrangai ir priemonėms skirtos lėšos) Savivaldybės biudžeto lėšos
3.	Pritaikyti ugdymo įstaigų lauko ir vidaus erdves įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams pradedant nuo tų įstaigų, kurios turi didžiausią pritaikymo poreikį (daugiausia negalią ar SUP	Įstaigos pagal poreikius ir galimybes įsirengia sensorinius kambarius / nusiramino erdves (ramybės kambarius), įsigyja sensorinės įrangos komplektus, širmas ar kt. priemonių.	2023–2024 ir 2024–2025 m. m.	Švietimo skyrius, švietimo įstaigos	Projekto „Tūkstantmečio mokyklos I“ lėšos (infrastruktūrai, įrangai ir priemonėms skirtos lėšos) Mokyklų rėmėjų lėšos

	turintiems vaikams) ir (ar) yra mažiausiai pritaikytos.				
--	--	--	--	--	--

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Priemonių planas įgyvendinamas atsižvelgiant į ugdymo įstaigų turimas mokymo, Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšas, skirtas projektams „Tūkstantmečio mokyklos I“, „Sukurti ir įdiegti įtraukiojo ugdymo organizavimo modelius, sudarant sąlygas didelių ar labai didelių SUP turintiems mokiniams ugdytis bendrosios paskirties mokyklose“.

11. Numatomas priemonių plano įgyvendinimo laikotarpis – 2023–2025 metai.

12. Priemonių plano įgyvendinimo analizę atlieka Švietimo skyrius.

13. Priemonių plano rezultatai skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje www.panevezys.lt, PPT interneto svetainėje www.panevezioppt.lt, švietimo įstaigų interneto svetainėse.
